

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Tomáše Langáška, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Miloslava Výborného a Mgr. Daniely Zemanové, v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábřeží E. Beneše 4, Praha 1, proti odpůrci: **PROZMĚNU**, se sídlem tř. Osvobození 767/21, Bruntál, o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí,

t a k t o :

- I.** Činnost politického hnutí PROZMĚNU **se pozastavuje.**
- II.** Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 18. prosince 2015 podala u Nejvyššího správního soudu vláda (dále jen „navrhovatelka“) návrh na pozastavení činnosti politického hnutí PROZMĚNU (dále jen „odpůrce“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“). Tento návrh odůvodnila navrhovatelka tím, že odpůrce nesplnil svou zákonnou povinnost ve smyslu § 6 odst. 5 zákona o politických stranách a neustanovil ve lhůtě šesti měsíců od vzniku hnutí orgány hnutí. Ministerstvo vnitra dopisem ze dne 9. února 2015 upozornilo odpůrce, že dosud údaje o statutárním orgánu neoznámil, ač má podle § 10 zákona o politických stranách tuto povinnost. Navrhovatelka dále uvedla, že odpůrce nesplnil svou zákonnou povinnost předložit Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávu za rok 2014. V tomto směru odkázala na usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu č. 761 z 27. schůze konané dne 21. května 2015, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2014. Jelikož odpůrce tuto svoji zákonnou povinnost ve smyslu § 18 zákona o politických stranách nesplnil ani dodatečně, lze mít za to, že jeho činnost není v souladu s § 4 písm. a) zákona o politických stranách, podle něhož vzniká a vyvíjí činnost nemohou strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu.

[2] Odpůrce se k návrhu vyjádřil přípisem doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 31. prosince 2015. V něm žádal o zamítnutí návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí.

Návrh odůvodnil tím, že § 6 odst. 5 zákona o politických stranách porušil neúmyslně, neboť jednal v dobré víře dle stanov hnutí, podle nichž předseda předsednictva svolá ustavující celostátní radu, jakmile bude počet členů hnutí 25 nebo počet buněk 7, bohužel však počet členů hnutí je pořád jen tři. Toto pochybení je ale ochoten neprodleně napravit. Výroční finanční zprávu za rok 2014 doručil odpůrce dodatečně dne 11. září 2015 a jako důkaz předložil fotokopii dodacího lístku.

[3] Navrhovatelka na vyjádření odpůrce reagovala přípisem doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 18. ledna 2016. Na základě šetření bylo z výroční finanční zprávy za rok 2014 dodatečně zaslán odpůrcem zjištěno, že ve zprávě chybí zpráva auditora o ověření roční účetní závorky s výrokem bez výhrad, a zároveň chybí ověřená kopie darovací smlouvy k daru právnické osoby ve výši 50.000 Kč. Podle navrhovatelky dále odpůrce Ministerstvu vnitra dne 13. ledna 2016 oznámil údaje o statutárním orgánu v souladu s § 9 odst. 3 písm. b) zákona o politických stranách.

[4] Podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), rozhodl Nejvyšší správní soud se souhlasem účastníků řízení bez nařízení jednání.

[5] Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle výše zmíněného usnesení Poslanecké sněmovny č. 761 odpůrce nepředložil výroční finanční zprávu za rok 2014, pročež Poslanecká sněmovna požádala vládu o podání návrhu na pozastavení jeho činnosti. Odpůrce výroční finanční zprávu předložil dodatečně, ale z informací navrhovatelky vyplývá, že je neúplná a bez ověření auditorem.

[6] Ze sdělení Ing. M. H., tajemnice Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny, ze dne 2. února 2016, č. j. PS2016/1209 2016/KV/51, vyžádaného Nejvyšším správním soudem pro účely tohoto řízení, vyplývá, že odpůrce předložil Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávu za rok 2014, jejíž kopie byla ke sdělení přiložena, dodatečně po termínu.

[7] Nejvyšší správní soud konstatuje, že druhý důvod pro pozastavení činnosti, který navrhovatelka uvedla, tedy neustanovení statutárního orgánu a z něj vyplývající neoznámení údajů o osobách, které jsou statutárním orgánem, je již bezpředmětný, protože tento stav byl odpůrcem napraven, což je zřejmé z vyjádření navrhovatelky, odpůrce i z rejstříku politických stran a politických hnutí (dostupný na internetových stránkách Ministerstva vnitra <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-politickyh-stran/Default.aspx>).

[8] Pokud jde o první namítaný důvod pro pozastavení činnosti odpůrce, Nejvyšší správní soud předesílá, že podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 18 odst. 1 stejného zákona vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až f) tohoto ustanovení. Podle § 14 odst. 1 zákona může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 1 až 5, § 6 odst. 5 a § 17 až 19 nebo se stanovami.

[9] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého soudního řádu správního. Podle

pokračování

§ 96 s. ř. s. rozhoduje o návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.

[10] Na základě uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podaný návrh je v této části důvodný, neboť z údajů obsažených ve spise (konkrétně z citovaných usnesení Poslanecké sněmovny) bylo zjištěno, že odpůrce skutečně nesplnil zákonem uložené povinnosti, neboť v zákonem stanoveném termínu nepředložil příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně, výroční finanční zprávu za rok 2014, a dodatečně předložená zpráva nesplňovala zákonem požadované náležitosti. Výroční finanční zpráva sice byla předložena na předepsaném formuláři podle přílohy k vyhlášce č. 273/2005 Sb., o vzoru formuláře pro předkládání výroční finanční zprávy politickými stranami a politickými hnutími Poslanecké sněmovně, ale neobsahuje zprávu auditora. Odpůrce sám ve výroční finanční zprávě přiznává, že nevyložil žádné náklady na odměny auditorovi. Nejvyšší správní soud obzvláště obezřetně dbá na to, aby zabránil přepjatému formalismu při zkoumání náležitostí předložených finančních zpráv, nicméně na povinnosti předložit zprávu auditora trvá, a to i za situace, kdy politická strana nebo hnutí neměla žádné příjmy a výdaje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. února 2015, č. j. Pst 11/2014 - 33), což krom toho není případ odpůrce. Ve své judikatuře se již dříve Nejvyšší správní soud vyjádřil ve smyslu, že „*zákonná povinnost nechat roční účetní závěrku prověřit formou auditu nepředstavuje výron libovůle zákonodárce, ve svých důsledcích zasahující postavení zejména malých politických stran, vybrž je nutno ji právě naopak vykládat jako záruku otevřenosti a transparentnosti politických stran, která je nezbytná s ohledem na jejich privilegované postavení oproti jiným právnickým osobám a na jejich funkci v ústavním systému.*“ (viz rozsudek ze dne 1. července 2009, č. j. Pst 11/2008 - 52). Odpůrce tak nesplnil zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 písm. b) zákona o politických stranách, přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany nebo hnutí.

[11] Smyslem institutu pozastavení činnosti politické strany nebo hnutí je vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění politické strany nebo hnutí. Podle § 14 odst. 2 zákona o politických stranách totiž mohou strany a hnutí při pozastavení činnosti činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku.

[12] Trvají-li i nadále skutečnosti, pro které byla činnost strany nebo hnutí pozastavena, podají orgány uvedené v § 15 zákona o politických stranách návrh na rozpuštění strany nebo hnutí. Podle § 14 odst. 3 cit. zákona, pokud dojde ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany a hnutí, považuje se činnost strany a hnutí za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem (k tomu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. srpna 2007, sp. zn. Obn 1/2006, dostupné na www.nssoud.cz). Jinými slovy, ačkoliv Nejvyšší správní soud na základě zjištěných skutečností rozhodl o pozastavení činnosti odpůrce, odpůrci nic nebrání v tom, aby bezprostředně po dodatečném splnění zákonných povinností pokračoval v plném rozsahu ve své činnosti.

[13] Namítá-li navrhovatelka, že u daru právnické osoby odpůrci ve výši 50.000 Kč chybí též náležitost podle § 18 odst. 3 zákona o politických stranách, tj. doložení ověřené kopie darovací smlouvy, konstatuje Nejvyšší správní soud, že tato námitka důvodná není, neboť zmíněné ustanovení § 18 odst. 3 zákona o politických stranách vyžaduje doložení daru ověřenou kopií darovací smlouvy pouze v případě, že dar svou celkovou hodnotou od jednoho dárce za rok přesahuje 50.000 Kč (zdůrazněno Nejvyšším správním soudem), tj. má-li hodnotu vyšší (nikoli rovnou) 50.000 Kč. Nadto Nejvyšší správní soud poznamenává, že nedoložení

ověřené kopie darovací smlouvy o daru přesahujícím 50.000 Kč by samo o sobě, při absenci jiných či opakovaných nedostatků, nesvědčilo o povaze perpetuálního chování politického hnutí, které by představovalo opakované porušování zákonů způsobem ohrožujícím demokratické základy státu ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 18. října 1995, sp. zn. Pl. ÚS 26/94, N 62/4 SbNU 113, 296/1995 Sb. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. července 2013, č. j. Pst 2/2013 - 47).

[14] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Procesně úspěšné navrhovatelce, která by jinak měla na náhradu nákladů právo, nevznikly v souvislosti s řízením před Nejvyšším správním soudem náklady nad rámec její běžné činnosti, ze spisu ani jiné nevyplývají, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

Politické hnutí **j e o p r á v n ě n o** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy České republiky, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jeho rozpuštění nebo jiné rozhodnutí týkající se jeho činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 3. února 2016

JUDr. Jan Passer
předseda senátu